

Årsredovisning 2017 - sammanfattning

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

- Antalet sökande till utbildning på avancerad nivå har ökat över tid. Drygt 200 studenter per år påbörjar ett masterprogram vid SLU.
- Antalet sökande till utbildning på grundnivå har minskat något över tid. Ungefär hälften av alla ansökningar gäller djursjukskötare och veterinär. SLU antar ca 1 000 studenter varje år till utbildningsprogram på grundnivå. Demografiska orsaker och en god arbetsmarknadssituation är en förklaring bakom det minskade antalet studenter. Under de senaste fem åren har antalet sökande utan tidigare högskolestudier till SLU:s utbildningar minskat med 4 procent vilket kan jämföras med genomsnittet för Sveriges alla universitet och högskolor där minskningen för motsvarande period varit 7 procent.
- Utbildningsvolymen vid SLU, mätt i antal helårsstudenter (hst), har minskat successivt under de senaste fem åren. Antalet hst var 3 737 år 2017. SLU skulle behöva öka sin utbildningsvolym till 4 518 hst under 2018 för att nå regeringens treåriga mål för perioden 2016–2018. SLU arbetar med flera åtgärder för att öka utbildningsvolymen.
- Antalet avlagda examina har minskat något. Under 2017 erhöll ca 800 studenter minst en examen från SLU.
- Studentmobilitet: Antalet inresande studenter via utbytesprogram har minskat successivt under den senaste femårsperioden, men ser ut att nu stabiliseras. Antalet utresande har varit relativt konstant, men SLU har möjlighet att skicka betydligt fler på utbyten.
- Könsfördelningen (helårsstudenter) var 69 procent kvinnor, 31 procent män. Inom de skogliga utbildningarna finns flest män, medan det nästan enbart är kvinnor på djurrelaterade utbildningar.
- Årets kapitalförändring: +4 mnkr.

Utbildning på forskarnivå

- Under 2017 antog SLU 116 forskarstudenter vilket är en ökning jämfört med antagningen de närmast föregående åren.
- Antalet aktiva forskarstudenter har minskat kontinuerligt de senaste fem åren. Under 2017 hade SLU 563 aktiva forskarstudenter vilket är en minskning med drygt 160 personer sedan 2010. Det minskade totala antalet

forskarstudenter förklaras huvudsakligen av ett större antal examina än antal antagna under de senaste åren. Drygt 45 procent av de aktiva forskarstudenterna har utländsk bakgrund.

- 70 procent av forskarstudenterna har doktorandanställning. Antalet med stipendieförsörjning (39 personer) minskar för sjätte året i rad.
- Under 2017 beräknades antal examina till 99,5 vilket är en minskning jämfört med tidigare år. Efter flera år med jämförelsevis många examinationer är minskningen väntad. Såväl antagning som examinationer har tidigare visat ett cykliskt mönster där några års högre antal följs av några år med lägre antal. Drygt hälften av de som tog examen var kvinnor.
- Under 2017 startades en ny omgång forskarskolor vid SLU:s fyra fakulteter så att det nu finns 14 aktiva forskarskolor vid SLU.

Forskning

- Vetenskaplig publicering: SLU:s vetenskapliga publicering (artiklar och reviews) ökar med drygt 2 procent mellan 2016 och 2017. En ökning som är i nivå med personalökningen inom de forskande personalgrupperna. Under 2017 publicerades drygt 1 670 artiklar/reviews. Den nationella ökningen mellan 2016 och 2017 är knappt 5 procent.
- Den senaste femårsperioden har inbetalningar av externa bidrag och uppdrag ökat med 5 procent. En ökning av inbetalningarna har skett under 2017 jämfört med 2015 och 2016. År 2017 utgjorde extern finansiering 51 procent av de totala intäkterna till forskning och forskarutbildning.
- Den externa finansieringen kommer till största delen från forskningsråd och vetenskapliga stiftelser, framför allt Formas. Formas stod för nästan en tredjedel av externfinansieringen. I jämförelse med andra universitet har SLU en liten andel finansiering från Vetenskapsrådet.
- Den internationella finansieringen har ökat med 14 procent under perioden 2013–2017. Ökningen har dock skett från en låg nivå. År 2016 var ett trendbrott, då inbetalningar av bidrag och uppdrag från internationella finansiärer minskade efter att successivt ha ökat sedan 2012. År 2017 är inbetalningarna åter på en högre nivå. Inbetalningar från EU:s ramprogram stod för nära 43 procent av de internationella inbetalningarna under 2017.
- Rektor tog under 2016 initiativ till en långsiktig satsning på karriärbidrag, som syftar till att öka möjligheterna för särskilt framstående forskare att fritt utveckla sin forskning. Bidragen fördelas i två olika kategorier, juniora forskare (6-10 år efter doktorsexamen), samt seniora forskare (10-20 år efter doktorsexamen). Den första urvalsomgången genomfördes under 2017.
- Docent Chuanxin Sun vid institutionen för växtbiologi har tilldelats utmärkelsen "Physiologia Plantarum Award". Utmärkelsen ges till forskare som har lämnat enastående bidrag till växtvetenskapen, som i detta fall handlar om hans banbrytande arbete med det klimatvänliga "lågmetanriset". Riset väckte stor internationell uppmärksamhet, och

utsågs till en av årets viktigaste innovationer av tidskriften *Popular Science* 2015.

- Årets kapitalförändring (forskning och forskarutbildning): -75 mnkr. Det negativa resultatet för året beror på förbrukning av ackumulerat kapital i form av ökade anställningar av framförallt postdoktorer.

Fortlöpande miljöanalys

- Under SLU:s jubileumsveckor uppmärksammades att miljöanalysen fyller 20 år med miljöanalysdagen och utställningen *Vattnet kommer*. Temat under miljöanalysdagen var klimat och visade SLU:s bredd inom klimatarbetet.
- Andelen personer inom fortlöpande miljöanalys som även är verksamma inom utbildning och/eller forskning ökar något jämfört med 2016, från 28 procent 2016 till 29 procent 2017. Antalet individer som är verksamma inom miljöanalys (till minst 10 procent av sin tid) ökar till 368 individer 2017 (130 kvinnor, 11 fler än 2016 och 238 män, två färre än 2016).
- Externfinansiering ökade med 25 mnkr mellan 2016 och 2017. Främst beror det på att inbetalningarna från Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket ökat. Av de totalt 30 mnkr som är anvisade från landsbygdsprogrammets tekniska stöd för 2016 och 2017 är endast cirka 5 mnkr inbetalade av Statens jordbruksverk.
- Årets kapitalförändring: + 1 mnkr. Av resultatet för 2017 utgör projekteringen av undersöknings- och forskningsfartyget +9 mnkr, vilket innebär att den övriga miljöanalysverksamheten redovisar ett resultat på -8 mnkr och sålunda förbrukar ackumulerat kapital.

Samverkan

- SLU har under året gjort en kraftsamling för att öka vår samverkanskompetens genom att lansera en kurs i att leda samverkan, påbörja arbetet med en meritportfölj för samverkan samt genom att dela ut mindre bidrag till samverkanssatsningar inom universitetet. Bidragen har bl.a. använts för att fördjupa dialogen mellan agronomutbildningen och näringen.
- Regeringen lanserade 2017 en nationell livsmedelsstrategi, och SLU har under året påbörjat en rad aktiviteter för att stärka samverkan inom livsmedelsområdet, såsom uppbyggnaden av ett industridoktorandprogram, ökad samverkan med rådgivningsorganisationerna och kompetensutveckling i företagsledning, en analys av lagstiftningen för jordförvärv och arrende samt lanseringen av en framtidsplattform *Framtidens mat*.
- Företagsparken Green Innovation Park har ett 40-tal verksamheter i Uppsala och har startat en etablering i Alnarp. I SLU Holding har 103 nya innovationsprojekt påbörjats. Antalet har ökat konstant sedan 2013.

- Under 2017 har SLU tillsatt en vicerektor för internationell samverkan.
- Från 2017 till 2021 är SLU värd för AGRINATURA med 33 europeiska universitet i allians för global utveckling.

Personal

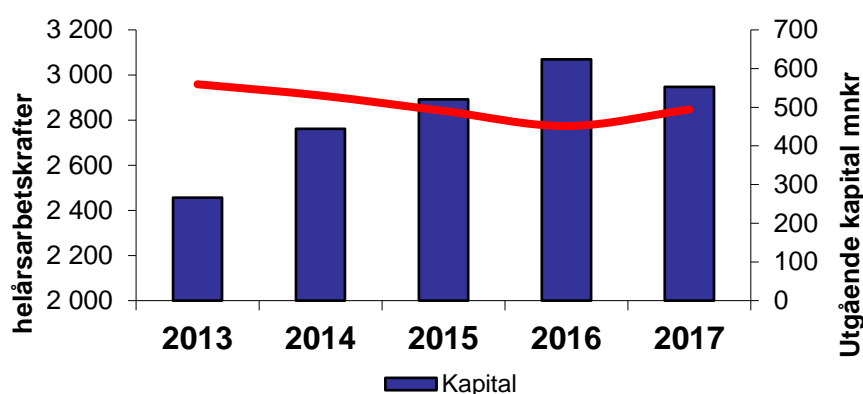
- SLU:s personalvolym har under perioden 2013–2017 minskat med 105 årsarbetare (-4 procent), men jämfört med 2016 har det skett en ökning med 72 årsarbetare (3 procent) till 2 847 årsarbetare (medelantalet anställda uppgick till 3 605 personer).
- Den *forskande och undervisande personalen* har år 2017 ökat med 57 årsarbetare jämfört med 2016, och är nu på samma nivå som år 2013. *Andelen* forskande och undervisande personal av den totala personalen har varit relativt stabil under den senaste femårsperioden, men ökat något 2017 (42,8 procent år 2017).
- Kategorin *meriteringsanställning* har ökat mest under 2017 och det är framförallt gruppen postdoktorer som ökat bland meriteringsanställningarna.
- Antalet *professorer* har minskat med 36 helårsarbetare, vilket motsvarar 15 procent, 2013–2017
- Av SLU:s 2 847 årsarbetare 2017 utgjordes 53 procent av kvinnor och 47 procent av män.
- Bland professorer var könsfördelningen 29 procent kvinnor och 71 procent män. Andelen kvinnor bland professorer är oförändrad jämfört med 2016.
- Bland den forskande och undervisande personalen har könsfördelningen blivit jämnare över tid; andelen kvinnor var år 2017 53 procent bland lektorer, 47 procent bland meriteringsanställningar och annan forskande och undervisande personal. Andelen kvinnliga chefer (dekaner och prefekter) inom akademien är dock endast 31 procent.
- Den genomsnittliga sjukfrånvaron ligger i paritet med föregående års siffror. Bland de anställda doktoranderna har sjuktalen för män halverats, medan det noteras en tydlig ökning bland kvinnor. Doktorandernas handledare har erbjudits seminarier om hur man kan förebygga stress hos denna grupp.

Ekonomisk analys

- SLU redovisar ett underskott på -72 mnkr för 2017 och den balanserade kapitalförändringen uppgår till 625 mnkr, vilket ger ett utgående kapital på 554 mnkr. Det negativa resultatet är större än prognostiserat vilket har sin förklaring i att nya anställningar, främst meriteringsanställningar, har ökat mer än väntat.
- Universitetet har en stark ekonomi efter att verksamheten under några år har anpassats för att möta ökade lokalkostnader. Verksamheten har varit

mycket återhållsam när det gäller anställningar. Universitet har satt in flera åtgärder för att öka anställningarna, dels genom att frigöra medel till satsningar och dels genom att skapa ekonomiska incitament till att anställa i stället för att spara. Dessa initiativ till att öka anställningarna ska koppla till SLU:s nya strategi. Det redovisningsområde som påverkas mest av att anställningarna nu ökar är forskningen, som redovisar ett underskott på -76

- När anslaget minskades med 30 mnkr 2012 genomförde SLU en omfattande neddragning inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå, och det tog några år innan verksamheten var i ekonomisk balans. SLU redovisar nu överskott på 4 mnkr 2017 och för 2016 redovisade SLU ett överskott på 29 mnkr i utbildning på grundnivå och avancerad nivå. SLU har sedan 2016 arbetat med att återställa verksamheten efter den besparing som genomfördes 2012. Det har bland annat lett till att SLU lagt ned fristående kurser 2012-2015 som återigen startats under 2016-2017.
- SLU:s verksamhetsvolym är störst inom forskning och forskarutbildning; 69 procent av omsättningen. Fortlöpande miljöanalys och utbildning på grundnivå- och avancerad nivå ligger på 13 procent respektive 18 procent av omsättningen.
- Personalkostnaderna har ökat med 120 mnkr eller 6 procent jämfört med 2016.
 - En anledning är att SLU under 2013–2016 genomfört en omställning av verksamheten och personalen har minskat under de åren. Det har blivit en vändning under andra halvåret 2017 då personalvolymen ökar med 3 procent (se även personalanalysen).
 - En annan anledning är att lönerna ökat med 2 procent och övriga personalkostnader ökat med 1 procent.

- Driftkostnaderna har ökat med 18 mnkr eller 2,4 procent, vilket delvis förklaras av en större personalvolym. Vi kan se att köpta tjänster ökar. Den starka ekonomin skapar utrymme att ta in konsulttjänster.
- Likviditeten är god. SLU har cirka 1 367 mnkr i kassan. Det är en ökning med 64 mnkr jämfört med 2016.

- SLU finansieras med statsanslag till 52 procent och med bidrags- och avgiftsintäkter till 48 procent. Av SLU:s externa finansiärer är Formas den klart största, och inbetalningarna från Formas ligger ungefär på samma nivå som 2016.